

INITIATIEFVOORSTEL

Registratienummer:

Datum: 1 december 2021

Steller: David Jimmink (GroenLinks) i.s.m. Cora Gerritsen (CDA)
Mede-indieners: Anneke Dubbink (PvdA), Eef Stiekema (VVD), Agna van Rees (ChristenUnie), Wayne Wilson (Houten Anders!)

Onderwerp: Instellen van een gemeente-breed Ondernemersfonds

Voorgenomen besluit:

De raad, gelezen het voorstel d.d. 15 februari 2022 van het raadsleden Jimmink en Gerritsen op basis van de voorstellen van het ondernemersplatform Ondernemend Houten¹, besluit:

1. In te stemmen met het instellen van een gemeente-breed Ondernemersfonds
2. In te stemmen met een verhoging van het OZB-tarief niet woningen ten behoeve van de dekking van een ondernemersfonds, uitgaande van het tarief van 2022
 - met € 25 per € 100.000 WOZ-waarde per 1 januari 2023
 - met € 40 per € 100.000 WOZ-waarde per 1 januari 2024
 - met € 50 per € 100.000 WOZ-waarde per 1 januari 2025
3. In het derde kwartaal van 2025 het functioneren van het ondernemersfonds te evalueren en bij een positieve uitkomst hiervan te beslissen over continuering van het fonds.
4. De door de verhoging van de OZB gegenereerde middelen beschikbaar te stellen via een exploitatievergoeding aan de op te richten Stichting Ondernemersfonds Houten en de effecten van het ondernemersfonds op de begroting 2022 en op de meerjarenraming 2023 - 2025 in de Eerste Bestuursrapportage 2022 te verwerken ten laste van het begrotingssaldo.
5. In te stemmen met dat het jaar 2022 een opstartjaar wordt waarvoor vanuit de gemeente Houten een stimuleringsbijdrage ter grootte van € 53.400 wordt verstrekt. Hiervan dient een bedrag van € 26.700 in uiterlijk drie jaren tijd terug te worden betaald aan de gemeente Houten.
6. Kennis te nemen van het feit dat de raad geïnformeerd wordt als het convenant tussen de gemeente en de Stichting Ondernemersfonds Houten is opgesteld.

¹ Ondernemend Houten is de koepelvereniging, waarin vertegenwoordigd zijn de ondernemersverenigingen IKH (Industriële Kring Houten), OKK (Ondernemers Kleine kernen), Winkeliersvereniging Het Oude Dorp, winkeliersvereniging Castellum, Belangenvereniging Het Rond en de gemeente Houten. Het Economisch Platform Houten is het overlegplatform van gemeente Houten met deze koepel.

Inhoud en aanleiding:

Op de gemeenteraadsvergadering van 19 november 2019 is door de Raad een initiatiefvoorstel van de hand van de raadleden De Jong (CDA) en Jimmink (GroenLinks) tot het instellen van een Ondernemersfonds behandeld. Tijdens deze vergadering is het voorstel niet in stemming gebracht; de initiatiefnemende ondernemers hebben daarna de vragen die de Raad had over het draagvlak onder de ondernemers verder uitgewerkt. Een toelichting hierop is te vinden in bijlage 1.

De aanleiding voor dit initiatief is drieledig:

1. Het lokaal organiserend vermogen van ondernemers staat onder druk, door:
 - Steeds hogere eisen aan de bedrijfsomgeving
 - Verschuivende bestedingspatronen: toenemend belang van 'sfeer en beleving' in de winkelgebieden
 - Freeridersgedrag
2. Tegelijkertijd zijn er veel ambities:
 - Investeren in het veiligheidsniveau van terreinen
 - Promotie en verfraaiing van winkelgebieden
 - Verbinden van profit met non-profit
 - Ontplooien van culturele en maatschappelijke activiteiten
 - Toeristische promotie (o.a. Eiland van Schalkwijk)
 - Succesvolle projecten als "Houten on Stage" continueren en uitbouwen.
 - Het naleven van The 2030 Agenda for Sustainable Development² van de Verenigde Naties
3. De grenzen aan vrijblijvende vormen van samenwerking zijn bereikt. Er wordt de noodzaak gevoeld om een structurele oplossing te zoeken. Bij veel gemeenten in Nederland heeft dit al geleid tot het instellen van Ondernemersfondsen. Leiden was in 2005 de eerste. Nu zijn er al bijna 40 fondsen³ over het hele land verspreid, van groot (Utrecht) tot klein (Schiermonnikoog).

Een gemeente-breed Ondernemersfonds biedt een structurele financiële positie voor het bedrijfsleven om activiteiten en maatregelen in het algemeen belang van ondernemers in gang te zetten die anders niet georganiseerd zouden kunnen worden. Het geeft een stimulans aan ondernemers⁴ om zich te organiseren. Het fonds bevordert dat bestaande koepels onderling structureel gaan samenwerken, daar waar dat nu niet of ad hoc gebeurt. Daarnaast is een ondernemersfonds een gemeente-brede voorziening, waardoor er geen noodzaak meer is tot het instellen van aparte regelingen. Uiteindelijk dragen de gezamenlijke bestedingen van de ondernemers bij aan het vestigingsklimaat en economische ontwikkeling in de gemeente.

Hoe werkt het ondernemersfonds?

De gemeente verhoogt de OZB voor niet-woningen met een vast bedrag per €100.000 WOZ-waarde. Deze bijdrage wordt verdeeld in de geldende verhouding tussen de tarieven voor OZB niet-woningen eigenaren en niet-woningen- gebruikers van resp. 57% en 43%.

² Zie <https://www.sdg Nederland.nl/>

³ Zie <https://www.lpof.nl/> voor een overzicht van bij het Langdelijk Platform Ondernemersfondsen aangesloten ondernemersfondsen

⁴ Met 'ondernemers' wordt bedoeld de gehele OZB- plichtige categorie die als 'niet woningen' worden aangeslagen, dus ook alle non-for-profit organisaties in cultuur, zorg, onderwijs, sport en 'overige overheid', zowel eigenaren als gebruikers van het onroerend goed.

Dit betekent in de beoogde eindsituatie een extra verhoging van de OZB-belasting op niet-woningen ten opzichte van 2022 van 9,2% voor eigenaren en 9,1% voor gebruikers. De bruto meeropbrengst hiervan bedraagt in de beoogde eindsituatie rond de € 460.000.

Voor 2023 is dat resp. een verhoging van de OZB (afgezien van de inflatiecorrectie) voor eigenaren van 4,6% en voor gebruikers van 4,5% met een totale opbrengst van ca. € 230.000. Voor 2024 is dat een verhoging van de OZB ten opzichte van 2023 van resp. 2,6%, zowel voor eigenaren en gebruikers niet-woningen met een totale opbrengst van € 368.000. Na positieve evaluatie in 2025 is dat vanaf 2025 een verhoging ten opzichte van 2024 van de OZB-tarieven van 2,6% voor eigenaren en 2,5% voor gebruikers en een totale opbrengst van ca. € 460.000. Vanaf 2026 wordt de verhoging op de OZB op niet-woningen jaarlijks met eenzelfde percentage geïndexeerd als door de gemeente de OZB wordt geïndexeerd.

De gemeente keert de opbrengst als exploitatievergoeding uit aan de Stichting Ondernemersfonds Houten, die deze als 'trekkingsrecht' alloceert aan de gebieden of sectoren, evenredig met wat deze opgebracht hebben. Samenwerkende ondernemers krijgen zo hun eigen financiële positie; iedere sector of gebied krijgt zijn eigen trekkingsrecht. Daarnaast wordt een deel van de opbrengst geoormerkt voor gemeente-brede bestedingen, en wordt 3 tot 6 % gereserveerd als beheerskosten zoals boekhouding, accountantsverslag, secretariaat, website en een kleine weerstandsreserve.

Het ondernemersfonds is een constructie vóór en dóór ondernemers; de gemeente blijft buiten de besluitvorming over bestedingen. De bestedingen zijn geheel vrij, zolang het een algemeen nut dient en de besluitvorming transparant verloopt. De financiële middelen kunnen bijvoorbeeld besteed worden aan beveiliging, promotie van winkelgebieden en de bevordering van de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.

Het gemeente-brede deel is bedoeld voor investeringen met een gemeente-breed belang zoals maatschappelijk-culturele projecten/initiatieven. De Stichting Ondernemersfonds Houten legt jaarlijks financiële verantwoording af aan de gemeente door het overhandigen van een inhoudelijk en financieel jaarverslag na het einde van ieder boekjaar.

De gehele categorie niet-woningen betaalt mee, dus ook de non-profitsector zoals de zorginstellingen, onderwijs en de sport. Alleen gebouwen die vrijgesteld zijn van OZB-belasting, zoals kerken en het gemeentehuis, dragen niet bij en verwerven dan ook geen trekkingsrechten. Ook agrarische gronden tellen niet bij de vaststelling van de bijdrage aan het fonds.

Het jaar 2022 geldt als een jaar waarin het fonds ingeregeld gaat worden. Concreet gaat het om het oprichten van een stichting Ondernemersfonds Houten inclusief statuten⁵, het bijeenbrengen van een onafhankelijk bestuur en een adviesraad, het in stelling brengen van de betrokkenen in een trekkingsgebied en het inrichten van een klein ondersteunend bureau die vooral tot functie heeft initiatieven in de trekkingsgebieden te faciliteren en aan te jagen. Door de gemeente kan in 2022 de heffing van de extra heffing bovenop de OZB voor niet-woningen ingeregeld worden. In het begin van het vierde kwartaal van 2022 dient het Ondernemersfonds dermate op de rit te staan dat bekend is welke projecten er kunnen starten begin 2023 en dat de overlegstructuren tussen bestuur, adviesraad, bureau en de betrokkenen in de trekkingsgebieden

Tussen gemeente en de nieuw op te richten stichting wordt in 2022 een convenant afgesloten, waarin de onderlinge verhoudingen worden vastgelegd. Hierin worden o.m. afspraken gemaakt over de doelstelling van het fonds, de financiering van het ondernemersfonds, de aanvraag van de exploitatievergoeding, de bevoorschotting daarvan en de nacalculatie, de effectafspraken, de non-interventie (fonds bepaalt zelfstandig waaraan de gelden worden besteed), non-substitutie (fonds is niet bedoeld om kosten die voor de gemeente zijn te betalen), de vormen van overleg, de verantwoording (begrotingen en jaarrekening incl. accountantsverklaring) en evaluatie.

⁵ De concept-statuten zijn te vinden aan het einde van bijlage 1.

Het fonds draait als een pilot van drie jaar met ingang van 1 januari 2023. Uit de evaluatie, te houden in het derde kwartaal van 2025, moet blijken of er genoeg voldoende en relevante argumenten zijn om het fonds (niet) voort te zetten.

Beoogd resultaat

Door het instellen van een gemeente-breed ondernemersfonds, gevoed door een OZB-verhoging op niet-woningen, die als exploitatievergoeding beschikbaar wordt gesteld aan de Stichting Ondernemersfonds Houten komt deze financiering terug naar de ondernemers, teneinde hen een financiële positie te verschaffen investeringen te doen die het vestigingsklimaat en de economische ontwikkeling van Houten bevorderen.

Het ondernemersfonds verschaft een stabiele basis om gezamenlijke projecten uit de Economische Agenda van de gemeente Houten op te pakken. Beoogd wordt dat het instellen van het fonds de organisatiegraad, samenwerking en onderlinge uitwisseling tussen ondernemers, ondernemerskoepels en andere belanghebbende partijen in de gemeente Houten versterkt.

Argumenten

1. *In te stemmen met een verhoging van het OZB- tarief niet woningen ten behoeve van de dekking van een ondernemersfonds met € 25 per € 100.000 WOZ-waarde per 1 januari 2023, met € 40 per € 100.000 WOZ-waarde per 1 januari 2024 en met € 50 per € 100.000 WOZ-waarde per 1 januari 2025*
 - a. Een verhoging van het OZB-tarief is noodzakelijk om het fonds financieel te voeden. De gemeenteraad is bevoegd hierover een besluit te nemen.
 - b. Een verhoging van de OZB zal enige impact hebben op de begroting van ondernemers, maar realiseert tegelijk een fonds dat substantieel genoeg is om daadwerkelijk activiteiten te ondernemen.
 - c. Er is gekozen voor een geleidelijke tariefopbouw in de eerste twee jaar, omdat in het begin de organisatie moet worden ingericht en daardoor ook nog niet alle tijd besteed kan worden aan besluitvorming en het vinden van draagvlak voor de te financieren projecten. Er wordt van uitgegaan dat er na twee jaar een stabiele organisatie is ingericht en dan volop ingezet kan worden op het realiseren van de beoogde doelstellingen van de ondernemers.
 - d. Een fonds met een verplichte bijdrage stimuleert ondernemers zich te organiseren en te verenigen om initiatieven te ontplooiën.
 - e. De voeding van een ondernemersfonds middels een verhoging van de OZB maakt free-riders-gedrag onmogelijk.
2. *Voornemens te zijn aan het eind van de ad 1. genoemde periode, dus in het derde kwartaal van 2025, de werking van het ondernemersfonds te evalueren en aan de hand daarvan en bij een positieve uitslag te beslissen over continuering van het fonds met ingang van 1 januari 2026.*
 - a. Een periode van drie jaar geeft de gelegenheid aan het fonds om zichzelf te bewijzen. Bij een negatieve evaluatie stopt het fonds na deze periode.
 - b. Het thans door de initiatiefgroep verkregen draagvlak, door de positieve reacties uit de gesprekken met vele organisaties, ondernemers, non-profit en verenigingen kan na drie jaar in het derde kwartaal 2025 in de breedte met de belanghebbenden herbevestigd worden.
3. *De door de verhoging van de OZB gegenereerde middelen beschikbaar te stellen via een exploitatievergoeding aan de op te richten Stichting Ondernemersfonds Houten.*

- a. De terbeschikkingstelling van de exploitatievergoeding aan de Stichting is noodzakelijk om het systeem van trekkingsrechten te kunnen realiseren. De gemeenteraad is bevoegd om daar een besluit over te nemen.
 - b. De tussenkomst van een zelfstandige, onafhankelijke stichting waarborgt dat het fonds vóór en dóór ondernemers is.
 - c. Een stichting waarin alle ondernemers middels hun ondernemersverenigingen of besturen vertegenwoordigd zijn, dient als gesprekspartner voor de gemeente. Dit maakt de dialoog met het bedrijfsleven voor de gemeente transparanter en zorgt voor een sterkere onderhandelingspositie voor de ondernemers.
4. *Kennis te nemen van het feit dat de raad geïnformeerd wordt als het convenant tussen de gemeente en de Stichting Ondernemersfond Houten is opgesteld.*
- a. Bij de oprichting van de Stichting in het eerste kwartaal van 2022 wordt een convenant tussen de gemeente en de stichting ondertekend. Hiermede worden de onderlinge verhoudingen, randvoorwaarden en prestatieafspraken tussen gemeente en Stichting Ondernemersfonds Houten vastgelegd, waarmee het fungeert als basis voor het functioneren van de stichting. Gezien het belang van dit document zal de raad van de inhoud op de hoogte worden gesteld via een Raadsinformatiebrief.

Financiën

A. Voor de ondernemers

Om een indruk te geven van de effecten voor de ondernemers volgt in onderstaande tabel voor een aantal gebieden en sectoren de gemiddelde WOZ-waarde. Daarnaast is een kolom opgenomen met de gemiddelde bijdrage per pand, afgerond op hele euro's, per jaar. Uitgangspunt is een richtbedrag van € 50 euro per € 100.000 WOZ-waarde in kalenderjaar 2025 te verdelen over eigenaar (57%) en gebruiker (43%) volgens de reguliere gemeentelijke verdeelsleutel.

	Gemiddelde WOZ-waarde	Gemiddelde bijdrage per gebruiker pand	Gemiddelde bijdrage per eigenaar pand	Gemiddelde bijdrage gebruiker + eigenaar
Bedrijfspand / kantoor op bedrijventerrein	€ 600.000	€ 129	€ 171	€ 300
Winkels en horeca	€ 400.000	€ 86	€ 114	€ 200
Praktijkruimtes zorg (huisarts, tandarts, fysio) of unit in bedrijfsverzamelgebouw	€ 150.000	€ 32,25	€ 42,75	€ 75
Clubhuis + kleedgebouwen sportvereniging	€ 350.000	€ 72,25	€ 99,75	€ 175

Twee opmerkingen bij deze tabel.

- Een gemiddelde bijdrage is vooral een indicatie. In het geval van Houten wordt het gemiddelde op zowel de bedrijventerreinen als bij de winkels/horeca omhooggestuwd door enkele grote betalers. Een groot percentage bedrijven zit onder het gemiddelde.
- De bijdragen zijn afhankelijk van de ontwikkelingen van de waarden van het vastgoed

Om dat laatste punt nog toe te lichten volgt onderstaand nog een tabel, waarbij inzichtelijk wordt gemaakt waar de grootste groepen met de hoogste gemiddelde bijdrage zich bevinden.

	Percentage panden WOZ-waarde < dan € 300.000	Percentage panden WOZ-waarde < dan € 500.000
Bedrijfspanden / kantoren op bedrijventerrein	51%	64%
Winkels en horeca	57%	73%

B. Doet de gemeente als vastgoedeigenaar ook mee aan het fonds? / Hoeveel kost het de gemeente?

De kosten van de gemeente aan de fondsvorming t.b.v. het ondernemersfonds hangen met twee punten samen:

- Eventuele inningskosten; deze zijn bij de vorming van een OZB-fonds vrijwel nihil. Een aanpassing van de OZB-tarieven is alles wat nodig is.
- De bijdrage van de gemeente als eigenaar/gebruiker van zakelijk onroerend goed. De Gemeente Houten heeft, behalve een publieke kant, ook een privaat gezicht: de gemeente is vastgoedeigenaar, verhuurder, gebruiker en werkgever.

Het gemeentelijk vastgoed is samen te vatten in drie categorieën: algemene publieke gebouwen, onderwijsgebouwen (vooral basisscholen; het voortgezet onderwijs is veelal zelf eigenaar van de panden) en sportaccommodaties (doorgaans is 40 tot 50 procent in bezit van de gemeente, daarnaast is er privaat eigendom van bv. fitnesscentra en particuliere zwembaden. Kerkelijke gebouwen en enkele publieke gebouwen zoals het gemeentehuis zijn vrijgesteld van OZB.

Daarmee ontstaat het volgende overzicht.

	Fondsbijdrage per € 100.000 WOZ-waarde (eigenaar + gebruiker) voor de gemeente Houten		
JAAR	2023 (tarief € 25)	2024 (tarief € 40)	2025 (tarief € 50)
Publieke gebouwen (politiebureau, gemeentewerken e.d.)	€ 5.800	€ 9.100	€ 11.400
Onderwijsgebouwen (basisscholen)	€ 17.000	€ 27.500	€ 34.300
Sportaccommodaties inclusief zwembad	€ 3.900	€ 6.200	€ 7.800
Totaal	€ 26.700	€ 42.800	€ 53.400

Opgemerkt moet worden dat het te verwachten is, dat door het instellen van het fonds de gemeente een aantal ondernemers-gerelateerde uitgaven niet meer voor haar rekening hoeft te nemen, waardoor tegenover deze kosten nog een financieel voordeel staat.

De effecten van het ondernemersfonds op de begroting 2022 en in de meerjarenraming 2023 - 2026 zullen in de Eerste Bestuursrapportage 2022 worden verwerkt ten laste van het begrotingssaldo,

In de Perspectiefnota 2022 (door de gemeenteraad vastgesteld op 6 juli 2021) heeft het college van B&W uitgesproken te opteren om wél aan het fonds deel te nemen om zo die gemeentelijke participatie openlijk uit te dragen en daarmee uit te spreken dat zij vertrouwen heeft in het fonds en ook een aanmoediging geeft om van het fonds een succes te maken. In dat geval is het van belang dat de gemeente niet bestuurlijk mee-participeert. Dit kan geregeld worden door het fonds een algemene aanwijzing te geven dat er aandacht moet zijn voor gemeente-brede belangenbehartiging. Overigens is het wel aan te bevelen, dat een ambtelijk adviseur van de gemeente de vergaderingen van de Raad van Advies van het fonds bijwoont. Loslaten als gemeente wil niet zeggen dat er geen overleg en uitwisseling van informatie is.

C. Voeding van het fonds middels een exploitatievergoeding

De financiële input van het fonds vindt plaats via een zgn. exploitatievergoeding, die gebaseerd is op de werkelijke realisatie van de opbrengsten OZB voor niet-woningen. Om het ondernemersfonds aan het begin van een kalenderjaar voldoende budget te laten hebben vindt betaling plaats op basis van bevoorschotting van 90% van de geprognoseerde opbrengst. Op basis van het daadwerkelijke resultaat vindt betaling van het restant plaats. Door op deze manier te werken loopt de gemeente Houten geen financieel risico in het geval van een lagere opbrengst van OZB voor niet-woningen.

d. Vullen van de stichting met extra middelen

Het is de verwachting dat de stichting, naast inkomsten uit OZB voor niet-woningen, nog extra middelen zou kunnen vinden voor het realiseren van projecten. Dit is mogelijk wanneer er sprake is van projecten die ook ten goede komen aan de doelstellingen van particuliere fondsen en/of overheden (zoals de Provincie Utrecht).

Participatie en Communicatie

De initiatiefgroep van Ondernemend Houten heeft vele gesprekken in de afgelopen tijd gevoerd. Daarmee hebben ze – naar wat nu lijkt – 100% instemming vanuit de Houtense ondernemersverenigingen. Concreet gaat het om:

- a. Industrieel Kontakt Houten (IKH) is in omvang de grootste partij in het fonds. IKH vertegenwoordigt c.a. 120 bedrijven.
- b. Stichting Bedrijfsbeveiling Houten (SBBH). Deze vertegenwoordigt 106 bedrijven. De SBBH geeft aan voor een ondernemersfonds te zijn.
- c. Vanuit de winkelgebieden is er steun van
 - de vereniging in Het Oude Dorp. Er is steun van alle van de circa 40 aangesloten bedrijven)
 - de vereniging Winkeliersvereniging Het Rond. Er is steun vanuit bijna alle winkeliers. Van enkele winkeliers van Viveste is niet bekend of zij voorstander zijn omdat zij niet aanwezig waren bij de ledenvergadering van Winkeliersvereniging Het Rond
 - de vereniging Winkeliers Castellum. Er is steun van alle aangesloten bedrijven.
 - De verhuurder van Het Rond (Altera) en Castellum (ASR) hebben zich achter de plannen geschaard en zijn bereid de bijdragen aan het ondernemersfonds geheel of gedeeltelijk te verrekenen met de contractueel vastgelegde promotieafdrachten onder voorwaarde dat de winkeliers hiervoor opteren.
- d. In het buitengebied is steun vanuit de volgende organisaties
 - De Ondernemersvereniging Kleine Kernen (OKK) waar circa 70 bedrijven bij zijn aangesloten.
 - De Stichting Promotie Eiland van Schalkwijk
 - Ook zijn gesprekken gevoerd met enkele agrariërs die lid zijn van LTO (Land- en Tuinbouw Organisatie) en NFO (Nederlandse Fruittelers Organisatie)
- e. In de non-profitsector is er meer zoeken naar een netwerk of organisatieverband nodig geweest.
 - De Cultuurtafel heeft laten weten zeer enthousiast te zijn. Deze Tafel vertegenwoordigt alle culturele organisaties in Houten. Er zijn diverse bestedingsvoorstellen gedaan: Gluren bij de Buren, Loeren bij de Boeren, Kerstvoorstellingen, en projecten ten behoeve van cultuurparticipatie door ouderen, Het gaat onder meer om een aantal goedlopende activiteiten die steeds lastiger in de lucht zijn te houden door een gebrek aan financiering.
 - De sector Onderwijs is, bij monde van de voorzitter van de Onderwijskoepel in Houten, met een positieve reactie gekomen ten aanzien van het opzetten van het ondernemersfonds.

- Vanuit het overleg met het Platform Sport zijn er positieve reacties ontvangen van de aanwezige sportbestuurders – dit nog wel met enige reserve als het gaat om mogelijkheden de beschikbare gelden te besteden. Deze opmerking werd gemaakt vanuit de ervaring met het Sportfonds waarvoor vanuit de verenigingen slechts een beperkt aantal voorstellen komt.
- De sector Zorg (voornamelijk de eerstelijns zorg) staat positief tegenover het ondernemersfonds. Zij maken de kanttekening dat hun sector al best goed is georganiseerd en men veel al zelf regelt.
- Er zijn positieve gesprekken geweest met Healthy Houten. Dit overleg is een samenwerking tussen de Overheid en de sectoren Onderwijs, Sport en Zorg.

Ondernemend Houten heeft van bovengenoemde Ondernemersverenigingen hun adhesieverklaring t.b.v. het Ondernemersfonds Houten i.o. op schrift.

Alvorens hierover een raadsbesluit op 15 februari 2022 te nemen wordt het initiatiefvoorstel geagendeerd voor de RTG van 1 februari 2022. Voorafgaande aan deze RTG wordt dit initiatiefvoorstel besproken door het College van Burgemeester en Wethouders en schriftelijk van advies voorzien.

De behandeling van dit initiatiefvoorstel in de RTG wordt in Houtens Nieuws en de online communicatiekanalen van de gemeente Houten bekend gemaakt. Na het raadsbesluit zal de gemeente de effecten op de OZB-heffing betrekken bij het raadsvoorstel Belastingverordening 2023 waarvan de behandeling is geagendeerd in de raadsvergadering van 13 december 2022.

De nieuw op te richten stichting zal voor de zomer van 2022 een website maken waarop de informatie over het fonds voor alle ondernemers in Houten en andere belangstellenden toegankelijk is. Gaandeweg 2022 zullen door de stichting via allerlei PR-kanalen ruchtbaarheid gegeven worden aan de start van het ondernemersfonds op 1 januari 2023.

Kanttekeningen

A. Kostenverhoging

Wij realiseren ons dat deze opslag op de OZB- tarieven een kostenverhoging (maximaal ca. 9,8% bij een tarief van € 50 per € 100.000 WOZ-waarde in 2025) betekent voor de ondernemers, i.c. de eigenaren en gebruikers van onroerend goed. Wij menen deze echter te kunnen motiveren in de overtuiging, dat dit voor hen ook belangrijke voordelen gaat opleveren in de zin, dat collectieve wensen, als daar in de betreffende sector of het gebied overeenstemming over is, gemakkelijker gerealiseerd zullen kunnen gaan worden. Dat komt ten goede aan een verbetering van voorzieningen voor de bedrijfsvoering. De ondernemers hebben daar ook gezamenlijk zeggenschap over. We gaan er in dezen van uit, dat de WOZ-waarde een goede indicator is voor het belang van de betreffende ondernemer in het geheel.

B. Verplichtend karakter / alternatieven

Naast bezwaren over kostenverhoging kunnen er eveneens bezwaren rijzen tegen het verplichte karakter van de bijdrage bij de OZB-heffing. Daar staat echter tegenover dat het op geen ander wijze mogelijk is om binnen afzienbare tijd een Ondernemersfonds gevuld te krijgen. Dat zou onevenredig veel beslag leggen op overleg met afzonderlijke ondernemers over wat ze dan vrijwillig zouden willen en kunnen bijdragen en tegelijk onrechtvaardigheid introduceren, dat de één meer bijdraagt dan de ander en er ook ondernemers kunnen zijn, die helemaal niet mee willen betalen. Met de opzet die nu gekozen is, behandelen we alle ondernemers op gelijke wijze door de bijdrage te koppelen aan de WOZ-waarde van het pand, dat ze in eigendom hebben, dan wel gebruiken.

Voortgang

Na het raadsbesluit gaat Ondernemend Houten in overleg met de gemeente aan de slag met het oprichten van een Stichting Ondernemersfonds Houten en het bemensen van deze nieuwe rechtspersoon. En wordt eveneens overlegd over de inhoud van het convenant. In het Economisch Platform Houten worden de ondernemersverenigingen op de hoogte gehouden van de voortgang.

Met de Belastingverordening 2023 worden de eigenaars en gebruikers niet-woningen geïnformeerd over de verhoging van de OZB-tarieven voor de heffing in het kader van het Ondernemersfonds. Na het aannemen van dit initiatiefvoorstel over het Instellen van een Ondernemersfonds in de gemeenteraad van 15 februari 2022 kan de gemeentelijke organisatie alvast met de BGhU in overleg treden over de technische uitvoering van deze regeling. De insteek hierbij moet zijn dat de afdracht voor het Ondernemersfonds als aparte regel op de nota voor OZB vermeldt staat.

Evaluatie

Zoals hierboven reeds vermeld vindt de evaluatie van het Ondernemersfonds Houten door de Stichting Ondernemersfonds Houten plaats in het derde kwartaal 2025. De Stichting Ondernemersfonds Houten zal bij deze evaluatie externe partijen zoals de gemeente en de ondernemersplatforms betrekken. Deze evaluatie dient uiterlijk in oktober 2025 te worden afgeleverd. Uiterlijk in november 2025 wordt door de gemeenteraad besloten over het wel of niet voortzetten van het Ondernemersfonds Houten.

RAADSBSLUIT

De raad, heeft het initiatiefvoorstel d.d. 15 februari 2022 van de raadsleden Jimmink (GroenLinks) en Gerritsen (CDA), op basis van de voorstellen van het ondernemersplatform Ondernemend Houten, gelezen en besluit:

1. In te stemmen met het instellen van een gemeente-breed Ondernemersfonds
2. In te stemmen met een verhoging van het OZB- tarief niet woningen ten behoeve van de dekking van een ondernemersfonds, uitgaande van het tarief van 2022
 - met € 25 per € 100.000 WOZ-waarde per 1 januari 2023
 - met € 40 per € 100.000 WOZ-waarde per 1 januari 2024
 - met € 50 per € 100.000 WOZ-waarde per 1 januari 2025
3. In het derde kwartaal van 2025 het functioneren van het ondernemersfonds te evalueren en bij een positieve uitkomst hiervan te beslissen over continuering van het fonds.
4. De door de verhoging van de OZB gegenereerde middelen beschikbaar te stellen via een exploitatievergoeding aan de op te richten Stichting Ondernemersfonds Houten en de effecten van het ondernemersfonds op de begroting 2022 en op de meerjarenraming 2023 - 2025 in de Eerste Bestuursrapportage 2022 te verwerken ten laste van het begrotingssaldo.
5. In te stemmen met dat het jaar 2022 een opstartjaar wordt waarvoor vanuit de gemeente Houten een stimuleringsbijdrage ter grootte van € 53.400 wordt verstrekt. Hiervan dient een bedrag van € 26.700 in uiterlijk drie jaren tijd terug te worden betaald aan de gemeente Houten.
6. Kennis te nemen van het feit dat de raad geïnformeerd wordt als het convenant tussen de gemeente en de Stichting Ondernemersfonds Houten is opgesteld.

Dit is besloten in de openbare vergadering van de raad op 15 februari 2022.

De raad van de gemeente Houten,

De griffier,

De voorzitter,

D. Berends

G.P. Isabella